

Examenul național de bacalaureat 2026
Proba E. a)
Limba și literatura română
pentru școlile și secțiile cu predare în limba maghiară

Varianta 6

Filiera teoretică – Profilul umanist; Filiera vocațională – Profilul pedagogic

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de trei ore.**

Subiectul I

30 de puncte

Citește cu atenție textul dat:

Sociologii au identificat vârsta care este cea mai potrivită pentru formarea unei prietenii. Nu că, în afara ei, oamenii ar fi incapabili să formeze legături semnificative cu alți oameni, însă la alte vârste viața ne poartă pe alte drumuri. Nu e nimic mai simplu și nimic mai complicat în același timp ca, mergând pe terenul de joacă, să spui acele cuvinte magice: „Cum te cheamă? Vrei să ne jucăm împreună?” La **4-5 ani**, prietenii se formează cu viteza luminii sau poate doar cu viteza pe care o permite vorbirea, aflată în formare, a celor doi protagoniști. În acest microcosmos social se nasc povești dependente de timpul și spațiul de joacă. De atunci încolo, timpul și spațiul ne determină, uneori mai discret, alteori mai evident, toate relațiile sociale, implicit și prietenii.

În **adolescență**, prietenia capătă nuanțe mai intense. La această vârstă, prietenii încep să se bazeze tot mai mult pe valori împărtășite, pe loialitate și interese comune, mai mult decât pe apropierea care e prioritară în copilărie. Însă tot în adolescență, pentru că identitatea este încă în formare și, uneori, se află sub influența extremelor tipice vârstei, prietenii nou formate pot fi vulnerabile, de scurtă durată.

Între **20 și 24 de ani**, o multitudine de factori se îmbină spre a ne oferi ocazii prielnice pentru prietenie: e vârsta la care cei mai mulți nu au responsabilități presante în familia de origine (îngrijirea părinților vârstnici) și nu au nici presiunea responsabilității pentru propria familie (petrecerea timpului împreună cu partenerul de viață, îngrijirea copiilor). Cea mai puternică resursă a tânărului adult este timpul. Potrivit anumitor studii, un adult tânăr petrece, în medie, între 10 și 20 de ore săptămânal împreună cu prietenii, campionii socializării fiind adulții cu vârste între 20 și 24 de ani.

Apoi, pe măsură ce avansăm în vârstă, la **maturitate**, apar elemente noi în ecuație: întoarcerea de la facultate în orașul natal/mutarea în alt oraș cu serviciul, înlocuirea facultății cu serviciul (și a rețelei de prieteni de o vârstă cu o rețea eterogenă sub acest aspect), precum și formarea unei familii. Uneori, oamenii (mai ales la 30-40 de ani) se gândesc *pur și simplu nu am timp de prieteni acum*, iar lucrul acesta este o greșeală.

după Alina Kartman, *Cum ni se schimbă prietenii de-a lungul vieții*,
www.semneletimpului.ro

Scrie, pe foaia de examen, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

- I. Scrie litera corespunzătoare răspunsului corect. **6 puncte**
Persoanele cu vârste cuprinse între.....sunt considerate campioni ai socializării.
 - a. 4 și 5 ani
 - b. 10 și 20 de ani
 - c. 20 și 24 de ani
 - d. 30 și 40 de ani
- II. Notează „A” sau „F” în dreptul literei corespunzătoare fiecărui enunț pentru a stabili dacă acesta este „adevărat” sau „fals”, valorificând informațiile din textul dat. **8 puncte**
 - a. Sociologii nu au identificat o anumită vârstă potrivită pentru a lega prietenii.
 - b. Prietenii din copilărie nu depind de apropierea în timp și spațiu.
 - c. Toate relațiile de prietenie formate în adolescență sunt durabile.
 - d. La maturitate, relațiile de prietenie pot fi influențate de mutarea în alt oraș.

- III. Scrie, pe foaia de examen, în dreptul fiecărei cifre una dintre literele (a – e) corespunzătoare fragmentelor care lipsesc din textul de mai jos. **8 puncte**

Anthony Giddens scria în lucrarea sa *Sociologie* că majoritatea oamenilor petrec o anumită bucată a timpului lor zilnic (să zicem de la ora 9 la ora 17) la muncă. Dar nu doar timpul zilnic este porționat, ci și cel săptămânal. ____ (1)

În copilărie, prietenii sunt ocazii de a exersa viața. În prietenie, copilul învață autocontrolul și să devină, pe de o parte, mai puțin egocentric și, pe de altă parte, conștient de nevoile celor din jur. ____ (2)

Încă din anii 1950, sociologii au inclus proximitatea în topul celor mai importante trei ingrediente pentru formarea unei prietenii. ____ (3)

Jurnalista Kara Baskin a observat că formarea unei familii aduce cu sine noi provocări privind relațiile de prietenie. ____ (4)

după Alina Kartman, *Cum ni se schimbă prietenii de-a lungul vieții*,
www.semneletimpului.ro

- Aceasta este vârsta la care mersul la facultate facilitează accesul la o rețea socială densă, în care tinerii adulți se pot manifesta cu mai multă siguranță de sine decât în adolescență și pot găsi mai ușor prieteni care să le împărtășească valorile.
- Astfel, legarea de prietenii cu alte familii devine o situație complexă. Nu mai este vorba doar despre cât de bine te înțelegi cu cealaltă persoană, ci și despre modul în care partenerul tău o percepe.
- Oamenii lucrează de luni până vineri, iar sfârșitul săptămânii îl petrec acasă, ceea ce le modifică șablonul de activități față de cel din cursul săptămânii.
- Pe lângă proximitate, specialiștii consideră a fi de o importanță majoră: interacțiunile repetate, neplanificate și un cadru care să încurajeze vulnerabilitatea și încrederea reciprocă.
- Prietenia îl învață pe cel mic ce înseamnă empatia, dar și nevoia lui de a face față micilor eșecuri și respingeri.

- IV. Scrie, pe foaia de examen, în dreptul fiecărei cifre forma corectă a cuvintelor din paranteză. **8 puncte**

O oarecare consolare vine din faptul că toți trăim o astfel de tensiune între idealurile noastre cu privire la prietenie și realitatea plină de pretenții concurente a vieților pe care le trăim. Prietenii noastre au (acest) ____ (5) vulnerabilitate la (toată) ____ (6) lucrurile pe care „trebuie să le facem”, care pot să (a deveni) ____ (7) prioritare în fața (lucruri) ____ (8) despre care credem că „ar fi plăcut să le facem”. O altă veste bună este faptul că situația nu rămâne așa pentru totdeauna.

după Alina Kartman, *Cum ni se schimbă prietenii de-a lungul vieții*,
www.semneletimpului.ro

Subiectul al II-lea

30 de puncte

Citește cu atenție textul dat:

Laura Lazăr – Lala pentru prieteni – accelerează ușor și întinse mâna către torpedou, unde își ținea ochelarii de soare. Era gol. Se încruntă încercând să-și amintească ce făcuse cu ei; da, cu siguranță îi uitase în camera de hotel, în graba cu care strânsese bagajele. După ieșirea din Sinaia, cerul se limpezise și aerul avea o transparență dureroasă. O clipă se gândi să se întoarcă după ochelari, dar posibilitatea altei întâlniri cu Toni o făcu să renunțe. [...] La început, întâlnirea cu colegii i se păruse o idee bună. După douăzeci de ani, o minivacanță la Sinaia, să se laude fiecare cu ce a realizat, să mănânce și să bea. Da, se gândise că nu-i rău să reînnoade relațiile, unii dintre foștii ei colegi aveau poziții importante.

Și, în plus, crezuse că Toni nu va veni.

Nu se mai gândise demult la gașca lor din liceu, cea mai populară, cea mai invidiată: ea, Mirela, Andu, Șerban și Toni. Fuseseră colegi din școala primară și ajunseseră nedespărțiți. Îi legau

vacanțele petrecute împreună, după-amiezile de plimbări cu bicicletele prin cotloanele ascunse ale Bucureștiului, [...] și făceau planuri de viitor. Medicina, spunea Mirela, care știa cel mai bine ce vrea. Geologia, ziceau Toni și Andu, o meserie frumoasă, care nu te ține înțepenit într-un birou. Ea și Șerban îi ascultau de obicei pe ceilalți, fără să se hotărască încă. Dar mai mult decât să facă planuri le plăcea să viseze, iar visurile îi purtau departe de realitatea din jur. Franța, spunea Toni. America, ziceau Șerban și Andu, mai bine America. Ea și Mirela îi aprobau pe rând. Visuri nedefinite, la adăpostul gândului că mai au timp, că trebuie să termine întâi liceul, apoi facultatea; e bine să ai o meserie, nu să pleci așa, fără câpătai. [...]

Gașca lor nu se mai reunise din vara de după terminarea liceului, în acel '89 care schimbase atât de multe. Se mai văzuse întâmplător cu unii colegi, întâlniri încheiate rapid cu promisiunea, niciodată ținută, că vor găsi o zi în care să stea la povești pe-ndelete. Dar cu gașca fusese altceva, de parcă niciunul nu dorise să-și amintească de vremea aceea când viitorul se întindea în fața lor, nesigur, dar la îndemână.

Și acum revederea cu Toni. Se scutură fără să vrea. Fusese, în primul rând, neașteptată. Dacă ar fi știut că vine, ar fi renunțat cu siguranță.

Se cunoșteau de atâta timp, dar nu se gândiseră că ar putea fi altceva decât prieteni. [...]

În clasa a douăsprezecea, au fost cuplul cel mai invidiat. Petreceau împreună fiecare moment liber, ba chiar, spre nemulțumirea părinților, și timpul în care ar fi trebuit să învețe, „tocmai acum, când admiterea la facultate bate la ușă, nu puteai să mai aștepti un an“, ce idee, ca și cum dragostea vine la comandă, când ai rezolvat toate celelalte treburi. Dar ce minunat a fost când toate au trecut cu bine, și bacul, și examenul la facultate — intraseră toți, Mirela la Medicină, fuseseră zece pe un loc, Andu și Toni la Geologie, Șerban la Construcții, iar ea, la ASE. Erau liberi acum să facă ce vor, dar parcă nu știau cu ce să-și umple zilele de libertate.

Anca Vieru, *Felii de lămâie*

Scrie, pe foaia de examen, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

A.

- I. Una dintre temele fragmentului selectat din opera literară *Felii de lămâie* de Anca Vieru este *Experiențe fundamentale ale existenței*. Precizează, în două-trei enunțuri, o altă temă identificată în textul dat, justificând răspunsul. **6 puncte**
- II. Precizează, în minimum 30 de cuvinte, perspectiva narativă din textul dat, motivându-ți alegerea. **6 puncte**

B.

Redactează un text, de minimum 100 de cuvinte, în care să argumentezi dacă *relațiile de prietenie se schimbă sau nu se schimbă odată cu trecerea anilor*. **18 puncte**

Vei avea în vedere:

- formularea unei ipoteze potrivite;
- prezentarea a două argumente adecvate;
- formularea unei concluzii pertinente;
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație).

Notă

Pentru **conținut**, vei primi **14 puncte**.

Pentru **redactare**, vei primi **4 puncte** (utilizarea corectă a conectorilor în argumentare – 2 puncte; respectarea normelor de exprimare, de punctuație și a ortografiei – 1 punct, respectarea numărului minim de cuvinte indicat – 1 punct).

În vederea acordării punctajului, textul trebuie să dezvolte subiectul propus.

Subiectul al III-lea

30 de puncte

Scrie un eseu structurat, de minimum 300 de cuvinte, în care să illustrezi tema **Experiențe fundamentale ale existenței**. În elaborarea eseului, vei valorifica un text literar studiat la clasă, aparținând unui autor din patrimoniul cultural școlar, și textul literar dat (*Felii de lămâie* de Anca Vieru).

Vei avea în vedere:

- evidențierea, pentru fiecare dintre textele alese, a unuia dintre următoarele elemente indicate (curent literar, orientare literară, gen literar, specie literară, tip de discurs, tip de text), menționând câte un exemplu relevant;
- compararea modului în care este reflectată tema în textele alese, prin ilustrarea unei asemănări și a unei deosebiri;
- prezentarea câte unei scene/secvențe semnificative pentru înțelegerea/interpretarea fiecărui text ales;
- valorificarea experienței culturale în abordarea temei date (literatura română/universală; pictură, cinematografie etc.).

Notă

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi **22 de puncte**.

Pentru **redactarea** eseului, vei primi **8 puncte** (existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; abilități de analiză și de argumentare – 2 puncte; utilizarea limbii literare – 2 puncte; ortografia – 1 punct, punctuația – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseul trebuie să aibă minimum 300 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

Examenul național de bacalaureat 2026
Proba E. a)
Limba și literatura română
pentru școlile și secțiile cu predare în limba maghiară

Varianta 6

BAREM DE EVALUARE ȘI DE NOTARE

Filiera teoretică – Profilul umanist; Filiera vocațională – Profilul pedagogic

- Se punctează orice modalitate de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit în barem. Nu se acordă fracțiuni de punct.
- Se acordă zece puncte din oficiu. Nota finală se calculează prin împărțirea la zece a punctajului total acordat pentru lucrare.

Subiectul I **30 de puncte**

- I. Scrierea literei corespunzătoare răspunsului corect: c **6 puncte**
- II. Câte 2 puncte pentru fiecare răspuns corect; notarea a două răspunsuri pentru un enunț – 0 puncte
4 x 2 puncte = 8 puncte
- a. F
b. F
c. F
d. A
- III. Câte 2 puncte pentru scrierea literei corespunzătoare răspunsului corect; notarea a două răspunsuri în dreptul unei cifre – 0 puncte
4 x 2 puncte = 8 puncte
1. c
2. e
3. d
4. b
- IV. Câte 2 puncte pentru scrierea fiecărei forme corecte; notarea a două răspunsuri în dreptul unei cifre – 0 puncte
4 x 2 puncte = 8 puncte
5. această
6. toate
7. devină
8. lucrurilor

Subiectul al II-lea **30 de puncte**

A.

Notă

Punctajul pentru formularea răspunsurilor în enunțuri/număr minim de cuvinte și pentru corectitudinea exprimării, respectarea normelor de ortografie și de punctuație se acordă în cazul în care răspunsul dezvoltă subiectul propus, chiar dacă acesta nu este corect sau complet. În numărarea greșelilor, se va avea în vedere tipul de greșeală, nu frecvența acesteia.

- I. Precizarea unei teme identificate în textul dat conform cerinței, justificând răspunsul **6 puncte**
- precizarea unei teme identificate (de exemplu, *Orientarea în carieră, iubirea* etc.) – 2 puncte
 - justificarea răspunsului (justificarea adecvată cu valorificarea corectă a informațiilor din textul dat – 2 puncte; justificarea schematică/ezitantă cu referire la textul dat, tendință de generalizare – 1 punct; lipsa justificării – 0 puncte) – 2 puncte
 - respectarea normelor de exprimare, de punctuație și a ortografiei (0 – 1 greșeli – 1 punct; 2 sau mai multe greșeli – 0 puncte) – 1 punct
 - încadrarea în numărul de enunțuri indicat – 1 punct; neîncadrare în limita precizată – 0 puncte
- II. Precizarea perspectivei narative din textul dat și motivarea alegerii **6 puncte**
- precizarea perspectivei narative (obiectivă) – 2 puncte
 - motivarea răspunsului dat (de exemplu, *utilizarea persoanei a III-a în discursul naratorului* etc.) – 2 puncte; ezitare în rezolvarea sarcinii – 1 punct; lipsa rezolvării – 0 puncte
 - respectarea normelor de exprimare, de punctuație și a ortografiei (0 – 1 greșeli – 1 punct; 2 sau mai multe greșeli – 0 puncte) – 1 punct
 - respectarea numărului minim de cuvinte indicat – 1 punct; neîncadrare în limita precizată – 0 puncte

B.

Notă

În vederea acordării punctajului, textul trebuie să dezvolte subiectul propus.

În vederea acordării punctajului pentru corectitudinea exprimării, respectarea normelor de ortografie și de punctuație, se va avea în vedere tipul de greșeală, nu frecvența acesteia.

CONȚINUT – 14 puncte

- formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție – 1 punct
- câte 2 puncte pentru enunțarea oricăror două argumente adecvate opiniei formulate (enunțare clară, în concordanță cu opinia formulată – 2 puncte; încercare de enunțare – 1 punct) – 2×2 puncte = 4 puncte
- câte 2 puncte pentru dezvoltarea corespunzătoare a fiecăruia dintre cele două argumente enunțate (dezvoltare clară, nuanțată – 2 puncte; încercare de dezvoltare – 1 punct) – 2×2 puncte = 4 puncte
- câte 2 puncte pentru exemplificarea fiecăruia dintre cele două argumente enunțate (exemplificare adecvată – 2 puncte; încercare de exemplificare – 1 punct) – 2×2 puncte = 4 puncte
- formularea unei concluzii pertinente – 1 punct

REDACTARE – 4 puncte

- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare (utilizare adecvată – 2 puncte; utilizare parțial adecvată – 1 punct) – 2 puncte
- respectarea normelor de exprimare, de punctuație și a ortografiei (0 – 2 greșeli – 1 punct; 3 sau mai multe greșeli – 0 puncte) – 1 punct
- respectarea numărului minim de cuvinte indicat – 1 punct; neîncadrare în limita precizată – 0 puncte

Subiectul al III-lea

30 de puncte

Notă

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseul trebuie să aibă minimum 300 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

În vederea acordării punctajului pentru corectitudinea exprimării, respectarea normelor de ortografie și de punctuație, se va avea în vedere tipul de greșeală, nu frecvența acesteia.

CONȚINUT – 22 de puncte

- evidențierea, pentru textul ales și pentru textul dat, a unuia dintre următoarele elemente indicate (curent literar, orientare literară, gen literar, specie literară, tip de discurs, tip de text), menționând câte un exemplu relevant; **6 puncte**
 - precizarea elementului selectat pentru fiecare text (precizarea clară – 1 punct; lipsa precizării – 0 puncte) – 2×1 punct = 2 puncte
 - prezentarea elementului selectat pentru fiecare text (prezentarea adecvată și nuanțată prin referire la ambele texte – 2 puncte; prezentarea adecvată prin raportare la unul dintre texte sau prezentarea schematică prin raportarea la ambele texte – 1 punct) – 2 puncte
 - menționarea unui exemplu relevant pentru fiecare text (exemplu relevant – 1 punct; exemplu irelevant, lipsa exemplificării – 0 puncte) – 2×1 punct = 2 puncte
- compararea modului în care este reflectată tema în textul ales și în textul indicat, prin ilustrarea unei asemănări și a unei deosebiri; **6 puncte**
 - precizarea modului în care este reflectată tema în fiecare text (precizarea clară – 1 punct; lipsa precizării – 0 puncte) – 2×1 punct = 2 puncte
 - prezentarea unei asemănări precizate (prezentare adecvată a asemănării precizate prin raportare la cele două texte – 2 puncte; prezentarea adecvată prin raportare la unul dintre texte sau prezentarea schematică prin raportarea la ambele texte – 1 punct) – 2 puncte;
 - prezentarea unei deosebiri precizate (prezentare adecvată a deosebirii precizate prin raportare la cele două texte – 2 puncte; prezentarea adecvată prin raportare la unul dintre texte sau prezentarea schematică prin raportarea la ambele texte – 1 punct) – 2 puncte;
- prezentarea câte unei scene/secvențe semnificative pentru înțelegerea/interpretarea textului ales și a textului indicat; **6 puncte**
 - precizarea câte unei scene/secvențe semnificative pentru înțelegerea/interpretarea fiecărui text ales (precizarea clară – 1 punct; lipsa precizării – 0 puncte) – 2×1 punct = 2 puncte
 - prezentarea scenei/secvenței semnificative pentru înțelegerea/interpretarea fiecărui text ales (prezentarea adecvată și nuanțată prin referire la ambele texte – 4 puncte; prezentarea adecvată prin raportare la unul dintre texte sau prezentarea schematică prin raportarea la

ambele texte – 2 puncte; prezentare schematică, ezitantă într-un singur text – 1 punct) – 4 puncte

– valorificarea experienței culturale în abordarea temei date (literatura română/universală; pictură, cinematografie etc.) **4 puncte**

- valorificarea experienței culturale prin precizarea legăturii cu tema dată (prezentare clară și nuanțată – 2 puncte; încercare de rezolvare a sarcinii, tendință de generalizare – 1 punct) – 2 puncte
- ilustrarea legăturii precizate (ilustrarea nuanțată și adecvată – 2 puncte; încercare de rezolvare a sarcinii, tendință de generalizare – 1 punct) – 2 puncte

REDACTARE – 8 puncte

- existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere – 1 punct
- logica înlănțuirii ideilor – 1 punct
- abilități de analiză și de argumentare (în totalitate – 2 puncte; parțial – 1 punct) – 2 puncte
- utilizarea limbii literare (stil și vocabular potrivite temei, claritate a enunțului, varietate a lexicului, sintaxă adecvată – 2 puncte; vocabular restrâns, monoton – 1 punct) – 2 puncte
- ortografia (0 – 2 greșeli – 1 punct; 3 sau mai multe greșeli – 0 puncte) – 1 punct
- punctuația (0 – 2 greșeli – 1 punct; 3 sau mai multe greșeli – 0 puncte) – 1 punct